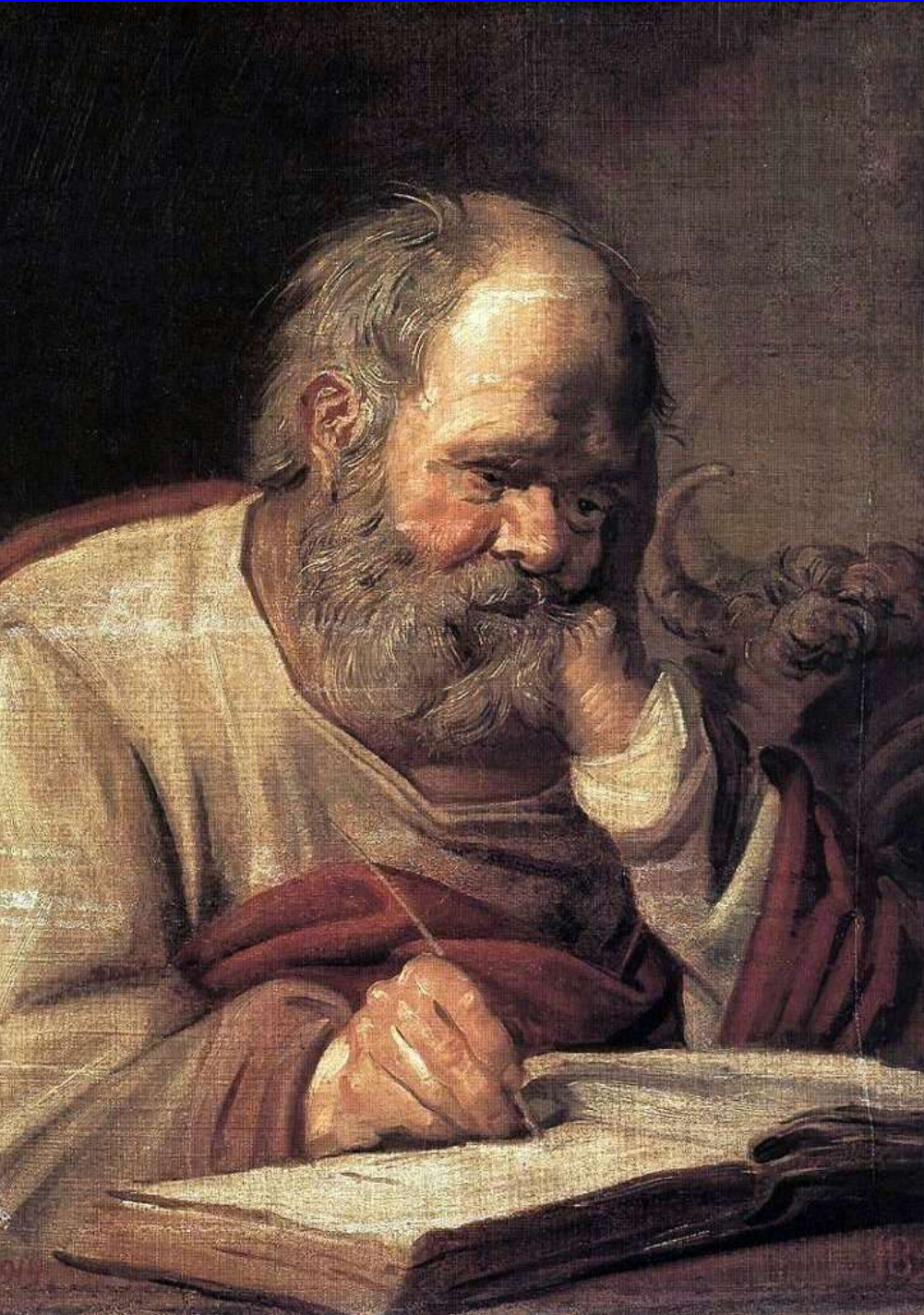

'Apostolların İşleri'ni kim yazdı?

- Bu kitabın yazarı kendini tanıtmıyor, ama Apo 1:1'den anlaşılıyor ki, Apo kitabı Luka İncilinin devamıdır. Onun için yazar da aynı kişidir.
- Apo kitabında bazı ayetlerde 'biz' yazıyor: 16:10; 20:6; 21:1; 27:1. Demek o zamanlarda yazarı Pavlus'un yanında idi. Son senelerinde Luka ona en yakın kaldı (2.Tim 4:11).
- Luka bir doktor idi (Kol 4:14). Luka İncilinde kimi ayetlerden yazarın bir doktor olduğu anlaşılıyor.

Roma Emperatorluğu ve bugünkü devletler

Holanda
Belçika
Almanya

İsviçre
Avusturya
Slovenia
Hırvatısko

Romanya
Bulgaristan
Makedonya
Albania
Sırbistan
Bosna-Hers.

Gürcüstan
Ermenistan
Azerbeycan

İngiltere
Fransa
İspanya
Portekiz

İtalya

Türkiye

Yunanistan

Fas (Maroko) - Cezayır - Tunus - Libya - Mısır

İsrail
Lübnan
Suriye
İrak

'Apo. İşleri' zamanında Roma Emperatorluğu

Doğu tarafında daha fazla
GREKÇE konuşulurdu

Batı tarafında daha fazla
LATİNCE konuşulurdu

Avrupa ve Roma Emperatorluğu

Bugünkü bakışımız...

Avrupa ve Roma Emperatorluğu

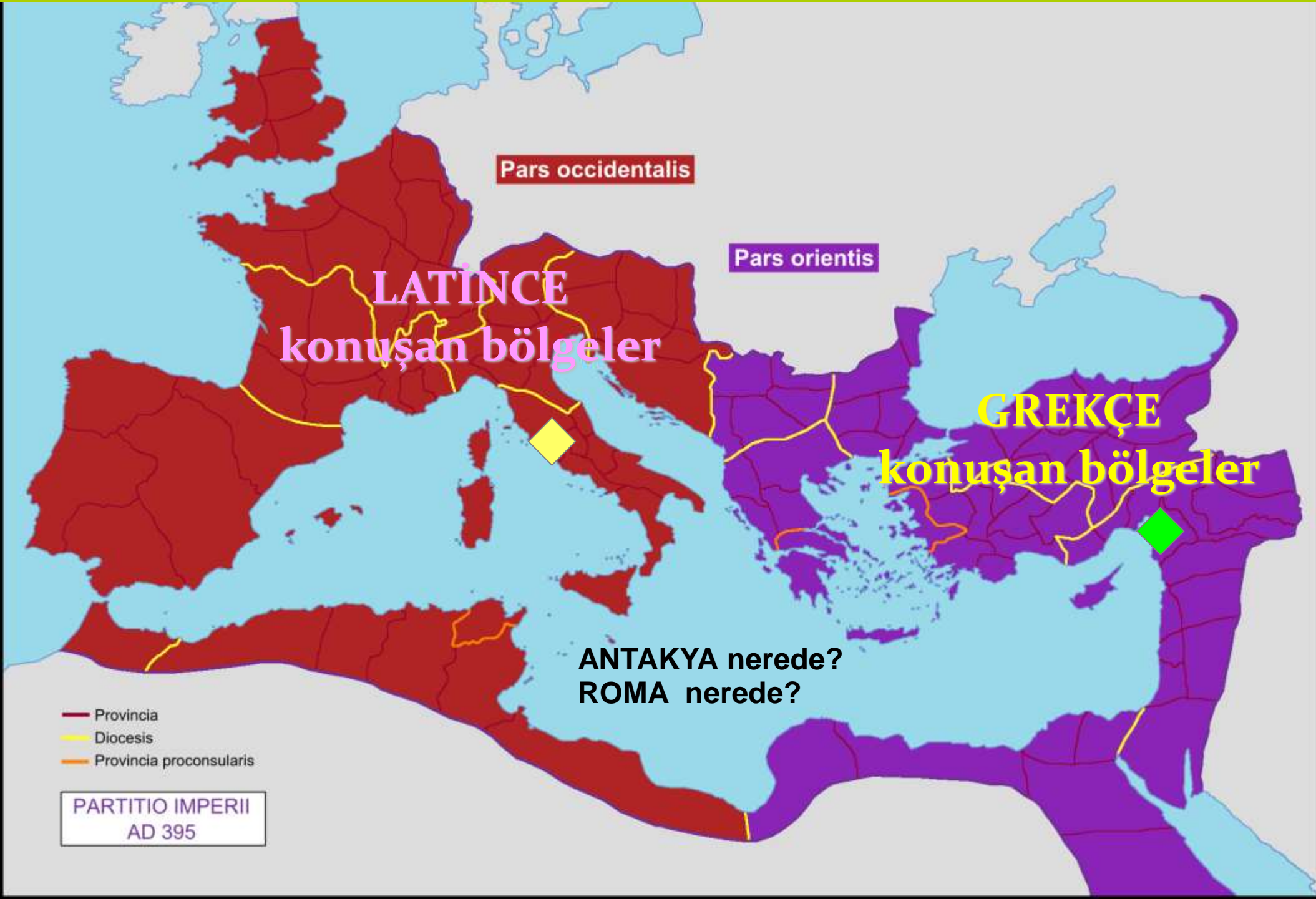
İsa'nın zamanında bakış ...

Roma emperatorluğu (en büyük durumda)

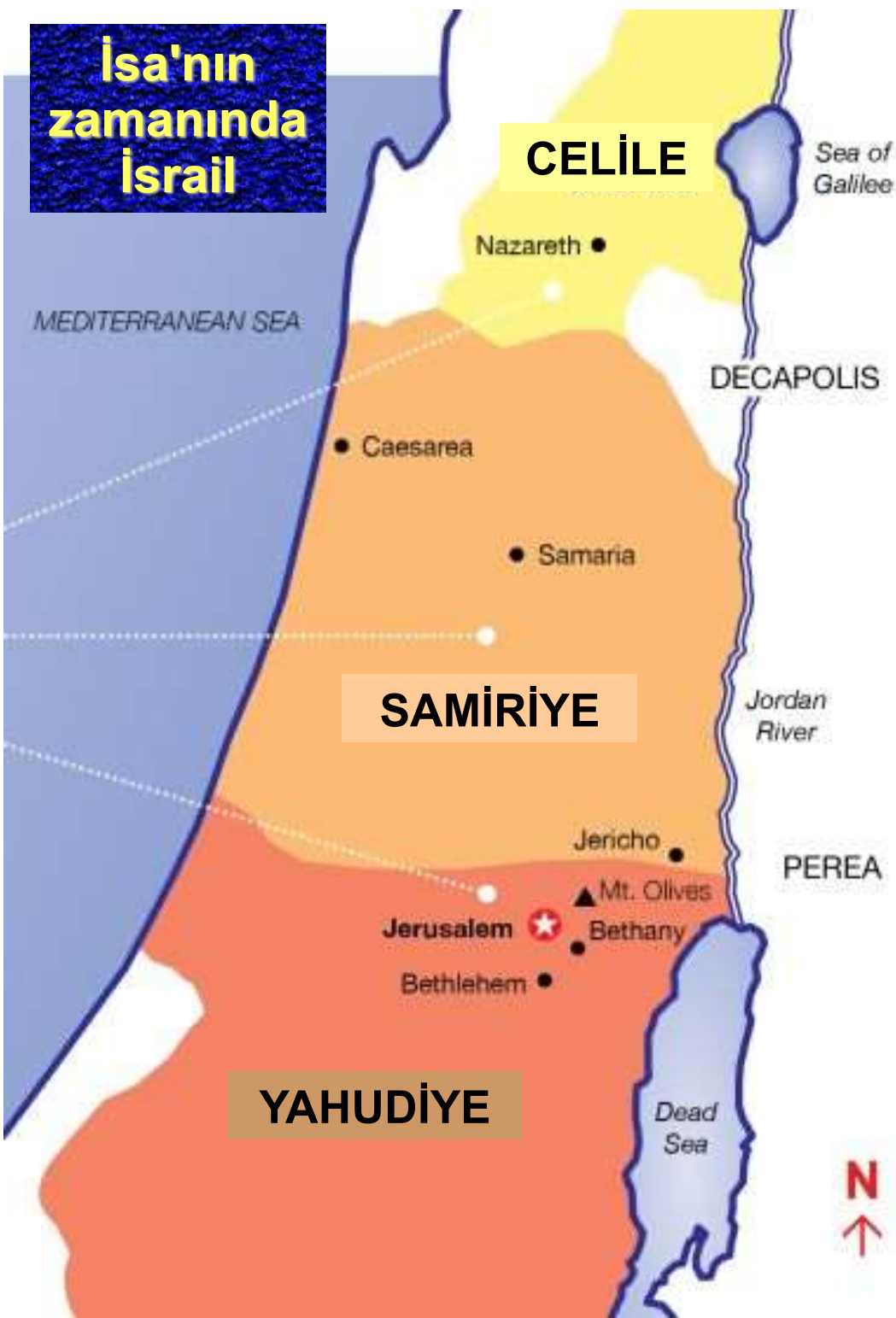
Roma emperatorluğu (dil bakımından)

Doğu Akdeniz

**İsa'nın
zamanında
İsrail**

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(1) Luka gösteriyor ki, Kutsal Ruh İsa'nın işini devam ediyor

Ap.İşl. kitabında Kutsal Ruh nasıl işliyor:

- 1:5 Kutsal Ruh imanlıları vaftiz ediyor
- 1:8 KR imanlılara hizmet etmek için kuvvet veriyor
- 2:4 Pentikost - KR imanlıları bilmedikleri dillerde konuşTURuyor
- 4:8,31 KR imanlıları dolduruyor, cesaret veriyor
- 5:3 KR günahı cezalandırıp kiliseyi temizliyor
- 5:32 KR İsa için şahitlik yapıyor
- 8:17 Hananya ve Safira - KR Samiyeli imanlıları kiliseye katıyor
- 8:29 Filipus ve Etyopyalı - KR müjdecilere yol gösteriyor
- 10:19 Petrus ve Kornelyus - KR imanlıların karşılaştırmalarını hazırlıyor
- 10:44-48 Kornelyus'un evinde - KR milletleri kiliseye katıyor
- 13:2 Antakya topluluğunda - KR önderlere konuşup kişileri görev için seöiyor

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(1) Luka gösteriyor ki, Kutsal Ruh İsa'nın işini devam ediyor

Ap.İşl. kitabında Kutsal Ruh nasıl işliyor:

15:28 Apostollar konseyi - KR doğru öğretişi gösteriyor,
kilisede birliği sağlıyor

16:6-7 Pavlus Troas'ta - KR konuşup müjdecilere
yol gösteriyor

19:1-6 Efes'te - KR Yahya imanlılarını kiliseye katıyor

20:22-23 Miletus'ta - KR Pavlus'a geleceğini gösteriyor

20:28 KR topluluğun önderlerine görev veriyor

21:11 Agabus - KR Yeni Antlaşma zamanında peygamberleri konuşturuyor

21:4 Tirus'ta - KR sıradan imanlılara konuşuyor

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(2) Şahitlik: sözlerle, mucizelerle ve acı çekmekle

Ap.İşl. kitabında SÖZLERle şahitlik etmek:

2:30; 3:15 Petrus - kalabalığa konuşmakla

4:33 büyük kuvvetle konuşmak

8:25 köyden köye gezerek vaaz etmek

26:27-28 Pavlus - kralların önünde

18:4 Pavlus sinagoglarda tartışarak, mantığı kullanarak

6:10 Stefanus - argümanları kullanarak

Ap.İşl. kitabında İŞLERle şahitlik etmek:

4:34 parasını muhtaç kişilere vermek

4:34-35 Bar-Nabas - malını mülkünü satıp yardım etmek

7:60 Stefanus - düşmanlarını sevip bağışlamak

9:26.39 Dorkas, Tabita - dul kadınlara elbise dikmek

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(2) Şahitlik: sözlerle, mucizelerle ve acı çekmekle

Ap.İşl. kitabında MUCİZELERle şahitlik etmek:

- 2:4 ,43 Pentikost - diller mucizesi; sık sık mucize yapardılar
- 3:6-8 Petrus ile Yuhanna- tapınaktaki sakat adam
- 8:6-7 Filipus, Samiriye'de - mucizeler, cinleri kovmak
- 9:40-42 Petrus - ölü kadını diriltiyor
- 13:11 Pavlus Kıbrıs'ta - Elimas'ı kör ediyor
- 14:8-11 Pavlus Listra'da - sakay adamı iyiletiriyor
- 19:12 Pavlus Efes'te - ona mendilleri bile mucize yapıyor
- 20:9-11 Pavlus, Evtikus'u diriltiyor

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(2) Şahitlik: sözlerle, mucizelerle ve acı çekmekle

Ap.İşl. kitabında ACI ÇEKMEKle şahitlik etmek:

- 4:21 Halkın önderleri Petrus ve Yuhanna'yı korkutuyorlar
- 5:17,40 bütün apostolları mahpusa atıyorlar ve dövüyorlar
- 7:59 Stefanus'u taşıyarak öldürüyorlar
- 8:1 vütün topluluğa baskı yapıyor
- 12:3 Yakup idam ediliyor
- 14::19 Pavlsu ve Bar-Nabas'ı taşıyorlar
- 16:22-23 Pavlus ve Silas dövülüp mahpusa atılıyor
- 19:32-34 Efes'teki karışıklık
- 21:31 tapınakta Pavlus'u öldürmeye kalkıyorlar
- 24:5-6 Pavlus'u yalan yere suçluyorlar

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(3) Luka gösteriyor ki, Pavlus Petrus kadar büyük bir apostoldur

“Sana şunu da söyleyeyim: sen Petrus'sun. Bu kayanın üzerine kilisemi kuracam ve ölümler devleti bile onu yenemeyecek.”
(Matta 16:18)

Petrus -
Yahudilerin
apostolu

Bölüm 1-12

Yakup, Kifas ve Yuhanna bana verilen merhameti görüp bana ve Bar-Nabas'a sağ ellerini uzattılar, beraberliğimiz belli olsun diye. Biz bütün milletlere gidecekmışık, onlar da Yahudilere. (Gal 2:9)

Pavlus -
milletlerin
apostolu

Bölüm 13-28

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(3) Luka gösteriyor ki, Pavlus Petrus kadar büyük bir apostoldur

Petrus'un mucizeleri:

1. Yeruşalim'de çok mucize işliyor (2)
2. Yuhanna ile birlikte Allahevinde sakat kişiyi iyileştiriyor (3)
3. Hananya ile Safira'yı azarlıyor, onlar da ölüyorlar (5)
4. Yeruşalim'de öğrenciler dua ederken bina sarsılıyor (4)
5. Petrus Kutsal Ruh'un kuvveti ile dolduğu zaman, onun gölgesi bile mucize işliyor (5)
6. Lidda kasabasında sakat Eneyas'ı iyileştiriyor (9:33)
7. Yopa'da Tabita'yı diriltiyor (9)

Pavlus'un mucizeleri:

1. Anadolu'da çok mucize işliyor (14)
2. Barnabas ile birlikte Listra'da sakat kişiyi iyileştiriyor (14)
3. Büyücü Elimas'ı azarlıyor, o da kör kalıyor (13)
4. Filipi'de mapusta dua ederken bina sarsılıyor (16)
5. Pavlus Kutsal Ruh'un kuvveti ile dolduğu zaman, onun mendilleri bile mucize işliyor (19)
6. Malta adasında Publius'un babasını iyileştiriyor (28)
7. Troas'ta Tihikus'u diriltiyor (20)

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(3) Luka gösteriyor ki, Pavlus Petrus kadar büyük bir apostoldur

Petrus'un mucizeleri:

8. Yeruşalim'de mapusta iken onun zincirleri çözülüyor, serbest kalıyor (12)
9. Yopa kasabasında kendinden geçip Rabbi görüyor (10:10)
10. Kornelyus olayı: görüm gördükten sonra müjdeyi paylaşmaya başlıyor (10:17-35)
11. Mahpusta ona melek görünüyor (12:7-8)
12. Üç tane müjdeleme vaazı yapıyor: Pentikost gününde, biraz sonra Allahevinde, yıllar sonra Kornelyus'un evinde (2,3,10)

Pavlus'un mucizeleri:

8. Filipi'de mapusta iken onun zincirleri çözülüyor, serbest kalıyor (16)
9. Yeruşalim'de kendinden geçip Rabbi görüyor (22:17)
10. Görümde Makedonyalı adamı gördükten sonra orada müjdeyi paylaşmaya başlıyor (14)
11. Fırtınada ona melek görünüyor (27:23-24)12.
12. Üç tane müjdeleme vaazı yapıyor: Pisidya Antakya'sı, Derbe ve Atina'da)13, 14, 17)

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(4) Luka göstermek istiyor ki, Mesihçiler iyi vatandaşlardır

Ap.İşl. kitabında devlet adamlarına dersler:

4:19 Mesihçi, herkesten daha çok Allaha itaat ediyor

5:35-39 Gamaliel - 'Mesihçileri kendi hallerine bırakın, yoksa Allaha karşı gitmiş olursunuz.'

8:37 Etyopyalı vezir - Büyük devlet adamları bile Mesihçi olabilir

12:23 Hirodes'in ölümü - kendinizi yüceltmeyin, Allaha yücelik verin, yoksa Allah sizi cezalandıracak

13:1 Menahem - büyük adamlar da kilise içinde hizmet ederler

13:7,12 Sergius Pavlus (Kıbrıs) - akıllı devlet adamı Allahın sözüne dikkat ediyor

13:45,50 Pisidya Antakyası - sokucular sadece kıskançlıktan ötürü ihbar ediyorlar

16:22,37 Filipi'de - Mesihçilerin vatandaşlık haklarına saygı duyun

17:7-8 Selanik'te - Mesihçiler başka krala hizmet etmiyorlar

17:34 Diyonisos (Atina) - dürüst devlet adamı, başkaları gülerken bile iman eder

'Apostolların İşleri'nin amacı:

(4) Luka göstermek istiyor ki, Mesihçiler iyi vatandaşlardır

Ap.İşl. kitabında devlet adamlarına dersler:

18:14-15 Galyo (Korintli) - dürüst devlet adamı Mesihçileri yargılamaz; çünkü Roma kanunlarına karşı suç işlemiyorlar

19:31 Asya sancağının güdücüleri - iyi devlet adamı Mesihçilere haksızlığa karşı yardım eder

19:38-39 Efes'te - kalabalık hep haksızlık yapar; kimin şikaye varsa mahkeme açsın

21:39 Yeruşalim'de polis subayı - iyi devlet adamı Mesihçilere kendini savunma fırsatı veriyor

22:25-29 Mesihçilerin vatandaşlık hakları alınmaz

23:29 Mesihçiler Roma kanunlarına karşı suç işlemiyorlar

24:22,24 İyi devlet adamı Mesihçilerin hakkında bilgi edinmeye çalışır

24:26 İyi devlet adamı rüşvet almaz

24:27;25:9 İyi devlet adamı politik kazançları uğruna hakikatı bozmaz

28:7-10 İyi devlet adamı, iman etmezse bile, Mesihçilere yardım eder

'Apostolların İşleri'nin iskeleti:

- Bu kitap kilisenin büyümesini gösteriyor. İsa dedi ki, bu üç basamakla olacak:

Kutsal Ruh üzerinize geldi mi, kuvvet alacaksınız.
O vakıt benim şahitlerim olacaksınız ...

- (1) ... hem **Yeruşalim** kasabasında,
- (2) ... hem bütün **Yahudiye ve Samiriye** sancaklarında,
- (3) ... hem de **dünyanın en uzak köşelerinde.**"

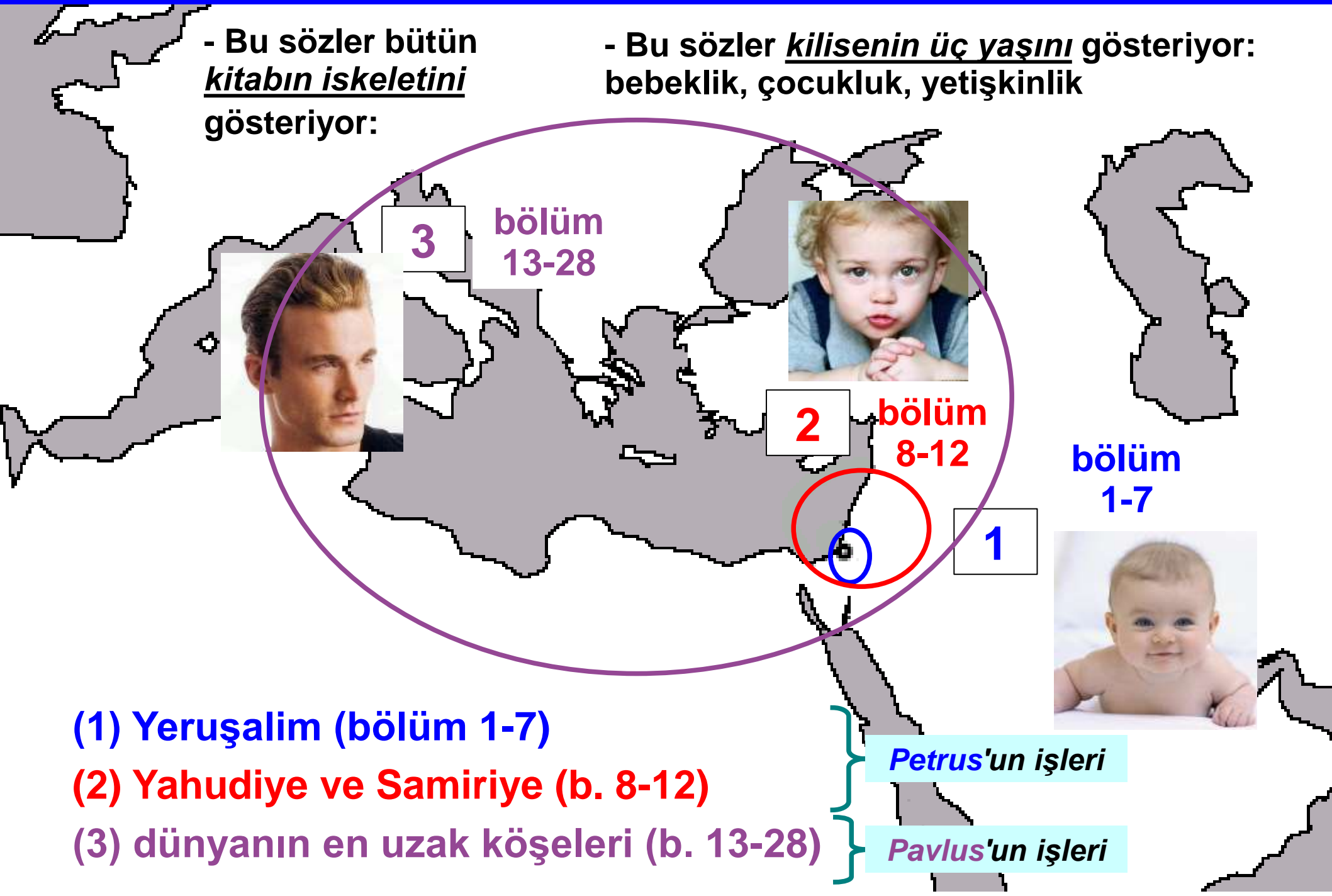
**anahtar
ayetimiz
1:8**

'Apostolların İşleri'nin iskeleti (1:8)

- Bu sözler bütün kitabın iskeletini gösteriyor:

- Bu sözler kilisenin üç yaşını gösteriyor: bebeklik, çocukluk, yetişkinlik

(1) Yeruşalim (bölüm 1-7)

(2) Yahudiye ve Samiriye (b. 8-12)

(3) dünyanın en uzak köşeleri (b. 13-28)

'Apostolların İşleri'nin iskeleti (1:8)

(1) Kilise Yeruşalim kasabasında (bölüm 1-7)

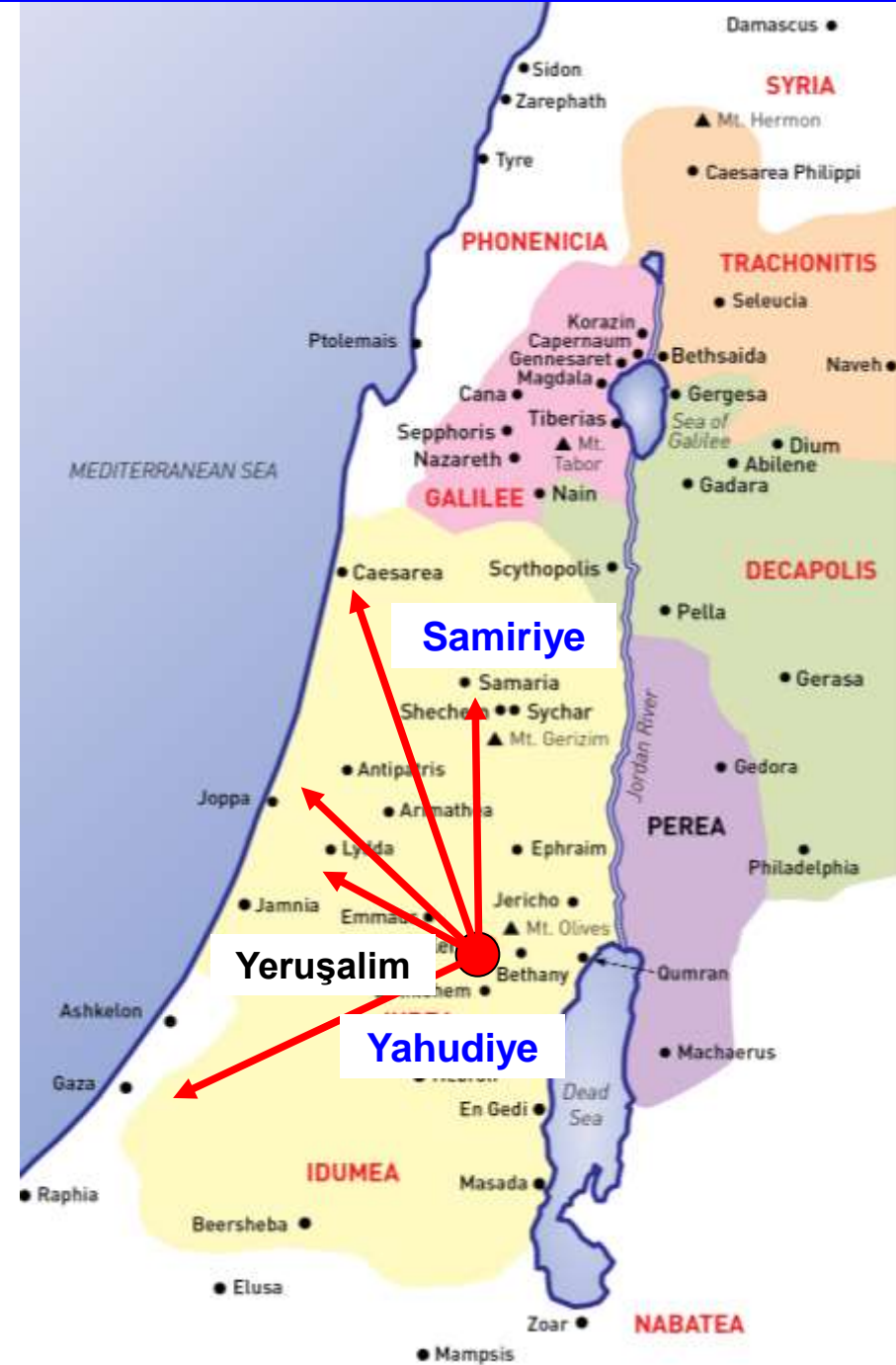
- İsa göke alınıyor (1)
- Matiyas seçiliyor (1)
- Pentikost günü, Kutsal Ruhun gelişi (2)
- dilencinin iyileşmesi ve Petrus'un konuşması (3)
- Petrus ile Yuhanna parlamentonun önünde (4)
- Hananya ile Safira (5)
- apostollara baskı (5)
- diakonların seçilmesi (6)
- Stefanus'un konuşması ve ölümü (7)

'Apostolların İşleri'nin iskeleti (1:8)

(2) Kilise Yahudiye ve Samiriye sancaklarında (bölüm 8-12)

- bütün kiliseye baskı (8)
- Samiriye'de, büyücü Simun (8)
- Filipus ile vezir (8)
- Pavlus'un imana gelmesi (9)
- Eneyas ve Dorkas (9)
- Kornelyus ile Petrus (10)
- Petrus olayı anlatırıyor (11)
- Petrus'un mapusu atılması ve kurtarılması (12)
- Hirodes'n ölümü (12)

'Apostolların İşleri'nin iskeleti (1:8)

(3) Kilise dünyanın en uzak köşelerinde (bölüm 13-28)

- 1.yolculuk (13-14) (Kıbrıs - Pisidiya Antakyası - Konya - Lystra - Derbe)
- Yeruşalim'de apostolların toplantısı (15)
- 2.yolculuk (15:39 - 18:22) (Filipi - Selanik - Veriya - Atina - Korint)
- 3.yolculuk (18:23 - 21:17) (Efes - Makedonya - Ahaya - Troas - Milet)
- Pavlus Yeruşalim'de tutuklanıyor (21:18 - 23:35)
- Kayseriye'de mapusluk zamanı (24-26)
- Roma'ya yolculuk (27-28)